

شروع تحقیق

سحر نوری

مطالب زیر خلاصه ای از کتاب *Getting Started on Research* تألیف ربکا بودن ، جین کنوی و دبی اپستین است. این کتاب در پنج فصل تنظیم شده که در صورت لزوم می توانید به آن مراجعه کنید. در تهیه ی این خلاصه سعی شده که تمامی مطالب مهم و کاربردی برای انجام یک تحقیق علمی بصورت دسته بندی شده ، ارائه شوند. با استفاده از راهنمایی های این کتاب و تمرین کافی می توان خود را برای تحقیقات مورد نیاز آماده کرد.

شروع تحقیق

سحر نوروزی

چه کسانی و به چه دلایلی باید از این کتاب استفاده کنند؟

دلایل زیادی وجود دارد که بموجب آنها افراد شروع به تحقیق می کنند. اما چگونگی انجام فرآیند تحقیق علمی مهارتی است که نیاز به تمرین دارد. علاوه بر برخی توانایی های ذاتی خاص فراگیری عوامل مهم در انجام تحقیقات ضروری است.

توانایی های لازم برای یک تحقیق موفق :

۱. کنجکاوی و ذهن پرسشگر
۲. توانایی خواندن، درک خلاصه و ترکیب موارد پیچیده
۳. توانایی کار با دیگران برای رسیدن به اهداف
۴. شایستگی درگیری با مسائل فنی و تکنیک های پیچیده
۵. اشتیاق برای جستجوی چالش های جدید بدون احساس ترس.
۶. توانایی سازماندهی و مدیریت کارهای خود
۷. مهارت های حل مسئله، مشاهده و ارتباط مناسب

توسعه ی ایده های تحقیقاتی

معنای تحقیق

همه تحقیق می کنند اما تحقیق علمی متفاوت است و به حرفه ، دیدگاه و هدف محقق بستگی دارد و محققان علمی درک و دانش عمیق تری در مورد زندگی اجتماعی ، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی می خواهند. خواسته های آنان عمیق تر و وسیع تر است و سوالات بنیادی مطرح می کنند.

موضوع تحقیق

موضوع ممکن است پدیده های اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، اقتصادی یا زیبایی شناسی باشد. اما موضوع مهم ، عنوان تحقیق نیست بلکه نحوه ی نگرش به مسئله مهم است. برای یافتن عنوان بهترین روش اینست که حس کنجکاوی واقعی خود در مورد جهان اطراف گسترش دهید یا به خود اجازه دهید در معرض ایده ها، موضوعات، تجربیات و حوادث (جاری یا تاریخی) قرار گیرید.

داشتن مهارت و آگاهی در مورد یک موضوع برای انتخاب عنوان تحقیق مهم است اما علاقه ی اولیه نسبت به یک موضوع باعث کنجکاوی و اشتیاق برای تحقیق می شود و بخش مهمی از فرآیند توسعه ی عنوان و ایده های تحقیق، مطالعه ی نشریات در دسترس است. غوطه ور شدن در آن در این مرحله باید کنجکاوی و علاقه ی شما را برانگیزد و کمک کند ایده های خود را تنظیم کنید. و شما را درگیر استدلال در حوزه ی خود کند.

بعد از تحقیق باید بتوانیم به سوالات دیگران در مورد تحقیق پاسخ دهیم. در اصل باید قادر به فرضیه سازی باشیم.

چگونگی تعریف موضوع تحقیق

سه سطح اصلی وجود دارد:

۱. پروژه های عقلانی شخصی : موضوعات و حوزه های مهمی که فرد واقعا خواستار کسب اطلاعات در مورد آن است و سال ها یا حتی تمام زندگی خود را صرف آن می کند.
 ۲. دستور تحقیق : دسته هایی از موضوعات تحقیق که در این زمان و مکان به یکدیگر متکی اند.
 ۳. موضوعات تحقیق : حقایق خاص و منحصر بفرد که باید با دستور تحقیق و پروژه ی عقلانی شخصی شما مطابقت داشته باشند.
- باید در نظر داشت در مدتی که تخیلی و ابتکاری بودن خوب است ، اما ضرورت ابتکار عمل نباید باعث فراموش کردن موضوع و هدف اصلی شود. باید اطمینان حاصل کنید مفهومی ارزشمند و پذیرفته شده را انتخاب کرده اید.

انواع مختلف نشریات مورد نیاز برای مطالعه ی محققان :

۱. نشریات تحقیقی: بدنه ی کار علمی توسط محققان مشغول به کار در موسسات علمی است. این نشریات معمولا در کتاب ها و مجلات علمی چاپ می شوند و بررسی می شود که در آکادمی های دیگر داوری نشده باشد که به آن "بررسی مشابهت" می گویند.
۲. نشریات خاکستری : این اصطلاح برای توصیف گزارشات تحقیقی منتشر شده توسط سازمان های سیاستگرا مانند دولت ها، اتحادیه های صنفی و غیره بکار می رود.
۳. نشریات تخصصی : هیئت های تخصصی در سراسر جهان معمولا نشریاتی در مورد خبرنامه هایشان را برای تسهیل مباحث تفصیلی تکنیک های حرفه ای میان کارورزان ایجاد می کنند و از آنها برای توزیع یافته های تحقیق بین کارورزان استفاده می شود. این مقالات در سبکی متفاوت با نشریات علمی معمولی نوشته شده و معمولا به آینده منسوب می شوند.
۴. سایر نشریات: شامل روزنامه ها، خبرنامه های سازمان، کتاب ها و مجلات عمومی و غیره.

چگونگی شناسایی نشریات تحقیقی مرتبط با پروژه ها برای محققان دشوار است. دو نوع از مشکلاتی که افراد پیدا می کنند: اول اینکه آنها فکر می کنند باید تمام چیزهایی که ممکن است مطلبی در مورد تحقیقاتشان داشته باشد را کامل مطالعه کنند. اگرچه خواندن وسیع خوب است اما در تحقیق در مورد یک موضوع باید مرزهایی برای نشریاتی که می خواهیم مطالعه کنیم تعیین کنیم. اگر در تحقیق مبتدی هستید از سرپرست خود یا یک مشاور تحقیق کمک بگیرید. دوم افراد فکر می کنند که هیچ چیز برای مطالعه در رشته ی آنها وجود ندارد زیرا بسیار ویژه نگاه می کنند. اما همیشه چیزی مربوط وجود دارد در حالیکه ممکن است عنوان خاص شما را نداشته باشد. فقط بر موضوع محدود خود تمرکز نکنید، سایر نشریات را نیز مطالعه کنید که باعث غنای تحقیق شما خواهد شد.

در آخر شما می توانید پروژه های خود را در محدوده ی خاصی از نشریات قرار دهید و این چیزی است که مردم "جامعه ی مطالعه" می نامند. در مورد این فضا باید به موارد زیر توجه کرد:

- اندیشمندان مهم کنونی و گذشته.
- مباحثات مرکزی در این محدوده هم در طول تاریخ و هم در دوره ی معاصر.
- تفاوت میان روش های متنوع تحقیق.
- چگونگی تمیز میان اندیشمندان خلاق مهم و کسانی که کارهایشان را در روش های ویژه ای توسعه داده اند.
- چه کسی در لبه ی برش محدوده ی شما واقع است. و شما باید بتوانید بین هوس های زودگذر و تاثیرات پایدارتر تفاوت قائل شوید.

روش هایی مناسب برای شروع شناسایی و مکان یابی نشریات :

- امتحان یک کلمه ی کلیدی از تحقیق برای جستجوی on-line.
 - بعد از دستیابی به نتایج جستجو، مواردی که باید حذف شوند را مشخص کنید.
 - اسامی نویسندگان یا مجلاتی که به کرات در نتایج جستجو ظاهر می شوند را یادداشت کنید.
 - نویسندگان یا متونی که در کتاب شناسی با ترتیب ظاهر می شوند را دنبال کنید.
 - در مورد رشته تان با دیگران صحبت کنید و دریابید آنها کدام نویسنده را مفید می دانند.
 - به کتابخانه مراجعه و در قفسه ها جستجو کنید.
 - به نشریات اخیر در محدوده ی انتظامی خود مراجعه کنید. و نیز می توانید از مجلات الکترونیکی استفاده کنید.
- تعقیب طبقه بندی مشهور بلوم روشی مفید برای تفکر در مورد کارهایی است که باید برای تحقیق انجام دهید.

طبقه بندی مراحل مطالعه توسط بلوم

۱. شناسایی
۲. درک
۳. تحلیل
۴. ارزیابی
۵. نتیجه گیری

وسعت مناسب برای یک پروژه

باید با کمک سرپرستان و مشاوران عنوانی دقیق انتخاب کرده و بر چیزی قابل حصول در محدوده ی زمانی محدود و معین تمرکز کرد. محدودیت هایی از قبیل زمان، پول، مهارت، دسترسی به منابع اطلاعاتی و کمک ها و عقاید بر بزرگی پروژه تاثیر می گذارند.

از این دام ها دوری کنید :

۱. دوری از شکاف ها. به دنبال شکاف ها و حفره ها در نشریات کنونی برای پرکردن نباشید. بلکه ببینید چه چیز شما را جذب می کند و ارزش تحقیق دارد.
 ۲. اجتناب از بدیهیات محدود و مطابق با حقایق. باید از تحقیقات محدود پرهیز کرد. باید به تمام جهان اطراف برای افکار تحقیقی خود نگاه کرد.
- بعد از انتخاب عنوان تحقیق طرح سوالاتی معین که تحقیق قرار است به آنها جواب دهد، مرحله ی بعدی است. داشتن حداقل یک سوال ضروری است.

چرا باید سوالاتی برای تحقیق داشته باشیم؟

این سوالات مشخص می کند که با توجه به عنوان تحقیق دقیقا به دنبال چه چیزی هستید. این سوالات مهم اند زیرا شما را در مقابله و سوسه ی رهایی از تعاریف واضح بدون سعی برای دستیابی به فهم عمیق تر محافظت می کند.

حلقه ی خلق دانش بصورت زیر است :

سوال تحلیل استدلال فرضیه سازی

سوالات محدوده ی تحقیق را نیز مشخص می کنند. شروع مطالعه به همراه سوالات برای خوانندگان تحقیق راحت تر خواهد بود. در ضمن مشخص می کند که تحقیق دقیقا بر چه موضوعی تمرکز می کند.

یک سوال تحقیقی مناسب چیست ؟

سوالات تحقیق مناسب مشخصات زیر را دارند .

- آنها همانند فرضیه به دنبال درستی یا نادرستی موضوع نیستند.
- آنها پاسخ را در درون خود ندارند.
- پاسخ آنها بلی یا خیر نیست بلکه پاسخ ، نکاتی غنی و پیچیده همراه خود دارد.
- تمرکز تحقیق بر موضوع را حفظ می کنند.
- آنها دارای پاسخ اند و به عقاید و ایمان تکیه نمی کنند.
- سوالات کوتاه اند.
- سوالات باید قابل دسته بندی باشند.
- سوالات خوب نتیجه ی فرآیند سخت توسعه و پالایش ایده ی یک نفر هستند.
- آنها ارتباطی قابل شرح با سایر نشریات در محدوده ی تحقیق دارند.
- آنها پروژه را به موفقیت در زمان خاص هدایت می کنند.
- سوالات مناسب در اصلاحات و تنظیمات دائمی قابل پاسخگویی اند.
- سوالات خوب منابع مناسب برای مطالعه را مشخص می کنند.

در مجموع سوالات مناسب شدنی و قابل پاسخگویی اند.

چگونه سوالات تحقیق خود را بنویسیم؟

بعد از انتخاب عنوان ، نوشتن دلایل علاقمندی و علت آنها مفید است. نوشتن آنها به روشن شدن سوالات کمک می کند. باید تصور کنیم که می خواهیم چه چیزی در مورد این عنوان بدانیم یا با این دانش چه می خواهیم بکنیم یا می خواهیم این تحقیق چه تاثیری بر دیگران داشته باشد. انجام یک یا چند مورد از موارد زیر کمک می کند.

- راضی کردن حس کنجکاوی خود.
- ایجاد دخالت یا همکاری در مباحثات تئوریک و عقلانی.
- تاثیر بر سیاستگذاران.
- افزایش هوشیاری دیگران در مورد مسائل خاص.
- اخذ مدرک دکترای خود در کوتاهترین زمان.
- اخذ نتایج در دستور جلسه.
- تامین اهداف نشریه ای که بر شما نفوذ داشته است.

فرآیند تحقیق

بعد از طرح سوالات ، ایجاد طرحی برای تحقیق و استفاده از آن به عنوان راهنما در طول فرآیند تحقیق سودمند است. نوشتن طرح تحقیق دارای فواید زیر است:

- کمک می کند مطمئن شوید پروژه ی تحقیق پایداری دارید.
- نقشه خط سیر واضحی برای تحقیق فراهم می کند. شناسایی مسائل و مشکلات احتمالی را ممکن می سازد.
- به انتخاب سرپرست یا مشاور مناسب کمک می کند.
- به سرپرست یا مشاور کمک می کند از شما حمایت کنند زیرا می دانند دنبال چه چیزی هستید.
- به پروژه سرعت می دهد.
- مرجعی برای نظارت پیشرفت تحقیق می دهد.

نوشتن طرح تحقیق

بسته به نوع تحقیق طرح ها متفاوت اند. اما بیشتر آنها شامل موارد زیرند:

- پیشینه و اصول عقاید : در ابتدا توضیح می دهیم که چرا به این موضوع علاقمند شدید و باید خواننده را متقاعد کنید که پروژه ی شما ارزش زمان و زحمت را دارد.
- سوالات تحقیق : باید سوالات را بطور واضح و صریح در طرح تحقیق بنویسید . سوالات اصلی و فرعی را به ترتیب ذکر کنید.
- نشریات موجود : به دو صورت راجع به این نشریات صحبت می شود : اولاً در مورد کارهای دیگران که اطلاعات تجربی یا خلاقانه در مورد سوالات شما فراهم کردند صحبت کنید. دوماً مسائل را به منابعی که از آنها استفاده کرده اید، ارجاع دهید. در ضمن ذکر کنید که چرا تحقیق شما ارزشمند است و کار های انجام شده در رشته ی مرتبط را به چالش بگیرید.
- چارچوب های نظری : تحقیق بدون چارچوب نظری تنها توصیف محسوب می شود و تحقیق علمی باید چارچوب نظری صریحی داشته باشد.

- روش ها و روش شناسی : (تکنیک های تحلیلی و تحقیقی) روش شناسی مجموعه ای از معرفت شناسی، هستی شناسی و روش هایی است که پروژه ی تحقیقی شما را شکل می دهد. توصیف نحوه ی جمع آوری و حتی تحلیل اطلاعات ضروری است. تحلیل داده ها به دو چیز نیاز دارد : ذره بین های نظری مناسب برای مشاهده و ابزار و تکنیک های مناسب برای سازماندهی، دسته بندی، واری و مدیریت آنها.
 - ملاحظات اخلاقی : خواننده باید مطمئن شود که شما اصول اخلاقی را رعایت کرده اید. و تحقیق شما آسیبی به کسی نرسانده است.
 - مقیاس های زمانی : (ایجاد فاز ها و سر رسید) زمان بندی برای نظارت پیشرفت و مدیریت اثر بخش پروژه لازم است.
 - انتشار : سه نوع مختلف انتشار خروجی تحقیق شما را درگیر می کند: ۱. برای سایر فرهنگیان ۲. برای کاربران غیر علمی مرتبط و ذینفعان تحقیق ۳. بوسیله ی رسانه های عمومی .
- برای نوشتن طرح تحقیق به یاد داشته باشید، مطالبی که ارائه می دهید باید واضح، منسج و متقاعد کننده باشند. و در ضمن در فرآیند واقعی تحقیق ، مراحل مختلف تحقیق با هم، مکررا و پی در پی اجرا می شوند.
- بعد از انجام این کار ها و تهیه ی یک طرح تحقیق کامل آن را به همسالان خود و پیشکسوتان نشان دهید تا بخوانند و نظر دهند. و در صورت نیاز آن را اصلاح کنید.

انجام پروژه

فرآیند تحقیق :

۱. انتخاب عنوان
۲. مطالعه ی نشریات
۳. تهیه ی سوالات تحقیق
۴. یافتن اطلاعات مورد نیاز و جمع آوری و تحلیل آنها
۵. تعیین اصول اخلاقی و نحوه ی رسیدگی به آنها
۶. ایجاد زمان بندی معقول برای انجام تمام کار های تحقیق

اصول کاربردی برای محققان تازه کار

- دفترچه تحقیق : دفترچه یادداشت ها مهمترین ابزار برای تحقیق هستند چون در همه حال قابل استفاده اند و می توان تمامی احتیاجات خود را در آن ها رفع کرد. باید تمامی چیز های مفید و مرتبط با موضوع تحقیق را در آنها نوشت.
- توجه داشتن به خود : سلامت فیزیکی و روانی خود را حفظ کنید.
- یافته های خود را بایگانی کنید : تمامی نوشته ها در مورد تحقیق را در جایی امن نگهداری کنید.
- اجتناب کاری و محل های امن : مراقب زمان های سررسید باشید . اما به حرف دیگران توجه نکنید هر کس روش خود را برای انجام امور دارد. محل های امن جاهایی هستند که در آن ها راحت بکار می پردازید.
- زمان و حرکت : باید بدانیم زمان خود را چگونه صرف تحقیق کنیم ، بهترین زمان هنگامی است که فکرتان آزاد بوده و هیچ موضوع دیگری تمرکزتان را بهم نمی زند. در ضمن پیوستگی را مد نظر داشته باشید و بین زمان هایی که برای تحقیق صرف می کنید فاصله نیندازید. در هنگام تحقیق از مکان هایی که احتمال دارد حواستان را پرت کند دور شوید. بهتر است در طرح تحقیق ، جدول زمانبندی را نیز مشخص کرده باشید تا راهنمایی برای تحقیق باشد.

- شلوغ کاری نکنید. تمام تحقیق ها به تحمل، همکاری و مساعدت دیگران نیاز دارند. گاهی اوقات تاخیر هایی در تعهدات و سررسید ها رخ می دهند به دلایلی مانند بیماری، فوت نزدیکان و ... باید با یک تحقیق برنامه ریزی شده کار را پیش برد.
- یادداشت برداری کنید. از خواننده هایتان یادداشت بردارید. این یادداشت ها ممکن است برای تحقیقات دیگر نیز بکار آیند. این یادداشت ها را با نظم و ترتیب مناسب بایگانی کنید.
- ابزار های تجارت : از تکنیک ها و ابزار جدید در تحقیق استفاده کنید. مانند نرم افزار های کامپیوتری
- بایگانی داده های کتاب شناسی : استفاده از این برنامه برای تمانی محققان ضروری است. این نرم افزار ها ابزار هایی قدرتمند برای تحقیق هستند.
- بسته های تحلیل و بررسی داده ها : بسته های نرم افزاری بسیاری برای محققان تهیه شده اند. برخی از آنها برای موارد کیفی و برخی برای موارد کمی اند. با استفاده از این نرم افزار ها می توانیم داده ها را تحلیل و بررسی کرده و روابط میان آنها را بیابیم و آنها را دسته بندی کرده و نتیجه گیری کنیم.
- ابزار ها و مهارت های وب : مهارت کار اثربخش با اینترنت در فرآیند تحقیق بسیار مهم است. اینترنت ابزاری مناسب برای جستجوی داده ی ثانویه، نشریات و اطلاعات مربوط به تحقیق شماست. و بوسیله ی آن می توان به کتابخانه ها نیز دسترسی پیدا کرد.
- نوشتن : از نوشتن نترسید. از عدم مهارت خود در نوشتن نگران نشوید. نوشتن هم مانند امور دیگر نیاز به تمرین منظم دارد.

چه زمانی جستجو کافی است ؟

بعضی قبل از اینکه موضوع جذابی بیان کرده باشند تحقیق را تمام می کنند. ولی برعکس سایرین به تویح بیش از حد می پردازند. پس به میزان توضیحات در تحقیق خود دقت کنید و از دیگران برای این منظور کمک بگیرید.

اصلاح چیز ها هنگامی که در حال خراب شدن هستند :

نباید انتظار داشت که فرآیند تحقیق بی نقص و منظم پیش برود. باید هنگام بروز مشکل شجاعانه آن را حل کرد و در صورت لزوم از دیگران کمک گرفت. باید خونسرد بود و راه حلی عملی برای حل مشکل یافت.

ارتقاء خود بصورت یک محقق حرفه ای

دو موضوع می تواند به شما کمک کند: کمک گرفتن و تمرین های اصولی مناسب.

یک محقق حرفه ای کیست ؟

او مشخصات فردی و مهارت هایی دارد که به او اجازه می دهد تحقیقات علمی را در سطحی مناسب در روشی حرفه ای و شایسته انجام دهد. به علاوه آنها می توانند بصورت مستقل و خلاقانه فکر کنند. و می توانند سوالات زیادی در مورد عنوان تحقیق مطرح کنند. آنها محدودیت های خود را می دانند و از دیگران در مواقع نیاز کمک می گیرند. توانایی کار تیمی از دیگر قابلیت های آنان است. آنها حس استقلال کاری و تعلق به گروه را در حد تعادل نگه می دارند.

برای بهبود مهارت های تحقیقی خود بموارد زیر دقت کنید :

کمک بگیرید اما محتاج کمک نباشید. در مواقع نیاز از مشاوران و متخصصان و ... کمک بگیرید اما برای ایجام هر کاری به آنها نیازمند نباشید.

چرا افراد کمک های مورد نیاز خود را دریافت نمی کنند؟

۱. ممکن است آنقدر مغرور باشند که از درخواست کمک بترسند یا خجالت بکشند.
۲. افرادی که موظف به ارائه ی کمک به محققان هستند وظیفه ی خود را درست انجام نمی دهند.
۳. بعضی موسسات نیاز های آموزشی کارمندان را برآورده نمی کنند.

آیا واقعا می توانیم درخواست کمک کنیم؟

توقع نداشته باشید دیگران بدانند که باید به شما کمک کنند. شما باید از افرادی که توانایی کمک دارند در خواست نمائید البته در خواست شما باید در حد معقول و قابل اجرا باشد.

مواردی که به شما کمک خواهند کرد:

۱. مهارت استفاده از کتابخانه
 ۲. درک تئوری یا ورود به مباحثات نظری
 ۳. یافتن و ایجاد ارتباط مناسب با محققان همفکر
 ۴. ابزار و تکنیک های خاص جمع آوری و آنالیز اطلاعات
 ۵. نوشتن
 ۶. یافتن مکان کنفرانس ها برای ارائه ی کار خود
 ۷. یافتن مجلات مناسب برای فرستادن مقالات خود به آن
 ۸. سازماندهی تحقیق خود
 ۹. تفکر در مورد چگونگی حرکت از یک عنوان تحقیق به یک دستور جلسه ی تحقیقی
 ۱۰. یافتن راه های دستیابی به مخاطبان تحقیق، بایگانی ها و سایر منابع داده ها
- فقط به یاد داشته باشید که درخواست های شما نامعقول نباشند و از دیگران توقعات بی جامعه نداشته باشید.

تشخیص نظرات خوب و بد

برای دوری از نظرات بد به موارد زیر توجه کنید :

- از منابعی که می شناسید و به آنها اعتماد دارید کمک بگیرید.
- اگر منبع معتبری نمی شناسید از چند نفر دیگر سوال کنید.
- اگر فرد کمک کننده سعی می کند نظر خود را تحمیل کند و از کار های شما ایراد می گیرد، منبع دیگری برای کمک پیدا کنید.
- اگر فرد می خواهد تنها شما را متکی بخود سازد ، منبع دیگری برای کمک پیدا کنید.

منابع بالقوه حمایت و مشورت کدام اند؟

مشورت ، حمایت و کمک دو بعد اصلی دارد. رسمی/غیر رسمی و اجباری/اختیاطی

مشاوران و سرپرستان تحقیق

آنها از طرف دانشگاه یا موسسه ی مربوطه موظف به کمک به شما در فرآیند تحقیق هستند. می توان از آنها چنین توقعاتی داشت :

۱. اشراف کامل به عنوان تحقیق شما و توانایی کمک برای شروع و ادامه ی تحقیق
۲. ارائه ی مقالات و مراجع مربوط به شما
۳. ارائه ی نظرات کاربردی در مورد سازماندهی تحقیق، جمع آوری و تحلیل داده ها و
۴. کمک برای بهبود توانایی نوشتن شما
۵. تشویق شما به ادامه ی تحقیق

مشاوران رسمی/غیر رسمی

مشاوران افرادی با تجربه و دانش بیشتر هستند که می توانند در فرآیند تحقیق به شما کمک کنند. بعضی از آنها توسط یک واحد یا یک دانشگاه برای کمک به محققان استخدام شده اند که جز مشاوران رسمی محسوب می شوند. مشاوران غیر رسمی می توانند در موسسه یا دانشگاه شما یا در جاهای دیگر باشند.

دوره های آموزشی تحقیق

بیشتر موسسات و دانشگاه ها این دوره ها را برای کارمندان و دانشجویان خود ایجاد می کنند. شرکت در این دوره ها می تواند به مهارت یافتن در تحقیق به شما کمک کند.

تیم های تحقیقاتی

افراد مختلفی که گرد هم می آیند و روی پروژه ای کار می کنند یک تیم تحقیقاتی نامیده می شوند، عضویت در این تیم ها نیز می تواند برای بهبود مهارت تحقیقاتی مفید باشند.

مراکز تحقیقاتی

در دانشگاه هایی خاص واحدی برای تحقیق تشکیل می شود. این مراکز افراد متخصص و نیز کتاب ها و منابع تحقیقی مناسب برای موضوعات خاص را در بر دارند که می توانند به محققان کمک کنند.

گروه های مطالعاتی

مجموعه ای غیر رسمی از افراد که به یک موضوع خاص علاقمند هستند و بصورت منظم برای بحث در مورد کتاب ها، مجلات، مقالات و ... با هم ملاقات می کنند. ملحق شدن به این گروه ها روشی جذاب و لذتبخش برای انجام تحقیق است.

انجمن ها و شبکه های تحقیق

این ها مجمعی از محققان همفکر برای انجام فعالیت هایی از قبیل برگزاری کنفرانس ها، انتشار مجلات و ... هستند.

همسالان و دوستان دانشگاهی

مهمترین و پایدارترین حمایت از جانب همسالان و دوستان دانشگاهی دریافت خواهد شد. می توان در فرآیند تحقیق از آنها کمک گرفت البته کمک در این گروه ها خدمتی متقابل است که در زمانی دیگر باید جبران شود.

کتابداران

کتابداران دانشگاه دانشی وسیع در مورد نشریات و موضوعات مختلف دارند و می توانند به پژوهشگران برای دستیابی به منابع مورد نیاز کمک کنند.

کتاب های تکنیک های تحقیق

کتاب های زیادی در مورد روش تحقیق نوشته شده اند که می توانند مورد استفاده ی تمام محققان تازه کار قرار گیرد.

شیوه ی اخلاقی در تحقیق

باید در تحقیق مسائل اخلاقی را رعایت کرد. در تحقیق رعایت امانت ضروری است در ضمن تحقیق برای یک موسسه باید مواردی که توسط آن موسسه درخواست شده را دربرگیرد. به این منظور باید در مورد ارتباطات قدرت دقیق، عمیق و بازتابی اندیشید.